

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročnino brez priložene naročnine se uprava ne odziva.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo poštovske številke po 6 stotink (3 svč.); hvala Trsta pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

Se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnica in javne zabave domači oglašaji itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upraviteljsko. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upraviteljsko, in sprejemajo inšeratore v ulici Molin; 10000 št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran G.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Fluktuacija med nemškimi strankami.

Govoré o izstopu nemške ljudske stranke iz konference načelnikov nemških klubov, s čemer je ta skupni organ nemških strank faktično nehal obstajati, smo izvajali mi v sobotni številki, da je ta dogodek brez pomena gledé na razmerje nemških strank do nas Slovanov. Kajti to razmerje ostane, seveda, nespremenjeno, prejšnje: razmerje nestrpnosti, domišljavosti — hegemonijske poželjivosti!

Govoré o nemških strankah, smo seveda mislili v prvi vrsti na tiste stranke, ki so prvačile in odločale ter terorizirale vso bivšo in — bodočo gemeinbürgerschaft. Da, tudi bodočo! Kajti z izstopom nemške ljudske stranke je ta nemška vzajemnost, v kolikor je bila ista organom nemškega najskrajnejega radikalizma proti Slovanom, le formalno razbita, bitstveno obstoji dalje in se bo pojavljala vsikdar, kadar-koli zavijah med Nemci in Slovani boj radi kakega vprašanja narodne pravice. Pa tudi to bi bilo krivo misliti, da je ta gemeinbürgerschaft vsaj formalno pokopana, ali za vedno, ali vsaj za doglede čase! Saj se spominjamo, da se je ta organizacija enkrat že razbila, a je zopet navstala kmalu. Nikakor se torej ne bomo čudili, ako danes jutri doživimo njeno zopetno, tudi formalno ustajanje. Kajti, kakor rečeno, z njenim faktičnim obstojem nasproti nam Slovanom moramo računati slej ko prej. Bitstveno in formalno nemška gemeinbürgerschaft je bila, danes je formalno ni, da-si faktično je, a jutri utegne zopet biti faktično in formalno.

To je pač le jedna neštetihih epizod, ki se redno vrste v življenju nemških strank, nahajajoč se v vednem fluktuiranju, v vednem valovanju, omahovanju.

To pa je ravno, kar daje pomen izstopu nemške ljudske stranke, formalnemu prenehanju nemške gemeinbürgerschaft: nestalnost, negotovost je glavni znak nemškega strankarskega življenja! A to je baš, ki dela nemške stranke nerabne za podstavo stalnemu parlamentarnemu življenju v Avstriji. V »Reichswehr« čitamo danes, kako neki parlamentarec z desnice sodi o tej najnovejši fazi v fluktuiranju strankarskega življenja nemškega. Ta izvajanja smo čitali z zanimanjem ravno zato, ker se v mnogočem, da, v glavnih točkah, srečujejo z našimi nazori.

PODLISTEK

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevlel M. C. I. & IV.

Dobranci se je zgrudil kakor da ga je potrla strela. Bilo mu je, kakor da ga je objela tiha nezavest, grozen dolgčas. Sedel je povešene glave kakor kamen, samo tu pa tam se je stresel, samo tu pa tam je vzdahnil. Klara je stala pred tem človekom nema, Klara je hladnim očesom in brez vsmiljenja gledala te potrdine tega nekdanj junaškega človeka. Skoro bi bil človek mislil, da je njegovo obupovanje dobro dene in da se ga veseli. V zakotju ustnice odevale naličene dame kakor da je tajna roka vpisala zlobotno zapoved: Drago mi je, da je na moje izišlo, da bo po moji volji.

Med tem, ko se je to godilo v Dobranici sobi, je vstopil Evgen v stanovanje gospe Klare, kakor vsaki dan. V prvi sobi ni našel nikogar. Šel je v drugo. Tu je sedela Lucija pri vezenju. Evgen se je naklonil lahno.

»Dober dan, gospica! Marljivi in vedno marljivi.«

Izstop nemške ljudske stranke iz konference načelnikov da je le nemška rodbinska stvar, na katero gledajo stranke na desni le z največjo hladnostjo. Najmanje pa mislijo na to, da bi jo fruktificirale, ker vedo predobro, da bi tak slučaj nemški radikalec izkoristili. Pomen temu dogodku ni v spremembi strankarske formacije, ampak v dejstvu, da so radikalni elementi pahnili od sebe zmerne elemente. Za parlament ne pomenja to nikake nevarnosti, ampak je le znak vršenja naravnega razvoja in razvrščenja nemških strank. Zmernej (pod zmernimi misli) mož z desnice pred vsem krščanske socijaliste in nemške lib. veleposestnike) da so odklonili poziv radikalec za prestop v opozicijo in so pokazali s tem, da hočejo vpoštovati potrebe države. Ta odpor zmernih da je dobro došel tudi v ladi, ker ista da ima na ločenju zmernih od radikalnih nemških elementov istotoliko interesa kakor parlament sam. Tako nadaljevano ločevanje dovede slednjič do tega, da se parlament razdeli v dva tabora, da pride do večine in manjšine, ki bosti sestavljeni iz strank s sorodnimi si, ali vsaj aličnimi stremljenji. To da bo zdrav razvoj, ki po da podlago parlamentu, na katero bodo mogle vlade zidati svoje načrte. Taka strankarska formacija bi odgovarjala bitstvu parlamentarizmu. Misel na na združenje vseh zmernih strank — tako zaključuje mož v »Reichswehr« — ki bi imele proti sebi radikalne elemente, je refleks notranjega prepričanja, da mora tako priti, ako naj država obstane, ker brez vstrpljivosti in respektiranja na obeh straneh ni možno trajno in mirno življenje narodov, drug poleg drugega.

V teh izvajanjih je pripoznano pred vsem, da od formalnega razbitja nemške gemeinbürgerschaft ne pričakujejo stranke na desni zboljšanja dispoziacij v nemških strankah za saniranje političnega življenja. Zaključek je pa potem možen eden jedini, ki smo ga napisali v soboto: od zunaj, od izven nemških strank mora priti pritisk, da se tudi mej tem posledajimi izvrši naravni proces, ki naj od duhov nestrpnosti loči elemente, ki se spoprijazijo z mislijo mirnega življenja med narodi ob vstrpljivosti in vzajemnem respektiranju. Mi smo namreč pisali v soboto:

»Ustvariti bi trebalo parlamentarno tvorbo iz drugih elementov, ki bi bila močna dovolj, da izžene Nemcem bolno domišljavost njihovo. Ti elementi, spojeni po

principu jednakega prava, naj bi bili kristalizacijska točka. Potem še le, ko bi Nemci videli, da misel na nemško nadvladje v državi, ki ni nemška, spada v državo nemožnosti, da je torej to blaznost, potem še le, ko bi videli definitivno, da se morajo zadovoljiti se stališčem enakih med enakimi: potem pride gotovo čas, ko se tudi na nemški strani najdejo pametni in trezni elementi, ki se bodo udeleževali parlamentarnega življenja brez misli na brutaliziranje nenemških narodov.

Člankar v »Reichswehr« izvaja, da je odpor zmernej nemških strank, vsled katere je prišlo do razbitja konference načelnikov in s tem do formalnega razbitja nemške gemeinbürgerschaft, dobrodošel tudi vladi, ker tudi ona da ima interes na tem, da se potom označenega naravnega procesa ozdravi parlamentarno življenje.

Dobrodošel! Tudi vladi dobrodošel! Morda! Celó jako verjetno je. A če bi bilo danes g. Körber res dobrodošlo ločenje duhov v nemški stranki, če je mož došel res do spoznanja, da je velik del nemških strank neraben za parlamentarno tvorbo, ki bi mogla biti v podlago, na katero bi vlada mogla zidati svoje načrte, potem je g. Körber glasno izmolil svoj politički konfiteor, je pred vsem svetom desavouiral samega sebe, preklical svojo minolost, in se odpovedal vodilni misli vsej dosednji politiki svoji, ki je bila ravno ta, da bi bile vse nemške stranke v podstavo parlamentarnemu življenju v Avstriji. Vse, pravimo! Niti Vsenemcev ni mislil g. Körber izvesti, kakor dokazuje dovolj jasno in zgovorno vse neprestano koketovanje njegovo z Wolfom in družbo in neprestano popuščanje vlade pred vsenemško genjo. Če pa danes uvideva tudi g. Körber, da je obstanek države možen le ob vstrpljivosti in medsebojnem respektiranju, potem imamo pred seboj priznanje, da politika, ki si je stavila za glavni cilj postaviti v službo države baš te Vsenemce in nemške radikalec postavi, ki odklanjajo sedaj pripoznani ekzistenčni pogoj države, vstrpljivost in medsebojno spoštovanje, da ta politika ni bila v soglasju z življenskim interesom države!

Še enkrat torej: izstop nemške ljudske stranke iz konference načelnikov nemških klubov je simptomatične važnosti, ker je zaokom nestalnosti, vednega fluktuiranja v

nemških strankah in torej novim dokazom, da so te stranke nerabne za namene, ki jih je imel dr. Körber pred očmi! Vrh tega, da so za se številno preselabe, da bi mogle nadvladovati parlamentarno situvacijo, da so prenetolerantne v to, da bi izvrševale privlačno silo na druge stranke: nedostaje jim tudi skladnosti med seboj ter homogenosti v načelih in ciljih, kakor je potrebno za vsako pozitivno delo.

Ostaja torej gola resnica, ki smo jo bili napisali v soboto: Dosedanja politika je doživela popoln polom! Če je torej res, kakor tudi mož v »Reichswehr«, da je namreč tudi vladi dobrodošel najnovejši dogodek v fluktuaciji strankarskega življenja med Nemci, če je g. Körber dostopen lekeji, ki jo daje ta dogodek, če je kar hkratu postal bolji strankarsko-politiški psiholog, nego je bil dosedaj, pa ostaja še vedno vevlačno vprašanje: da-li najde toliko moralne sile v sebi, toliko junaštva v došlem in bolj spoznanju, da se bo odslej kazal pravega avstrijskega državnika ne le v besedah, ampak tudi v — dejanjih?!

Politični pregled.

V Trstu, 14. aprila 1902.

O položaju. V osredju političkih razgovorov je sedaj — to se umeje — formalni razpad nemške gemeinbürgerschaft. Mi govorimo obširneje o tem dogodku na uvodnem mestu. Čudno je le, da so nemški listi — pred vsem »Neue Freie Presse« — uprav nervozno na delu, da bi dokazali nekaj, na čemer itak nikdo ne dvomi: da namreč nemške stranke ostanejo tudi v bodoče v sklenjeni falangi v narodnih stvareh!

To se, pravi: da bodo tudi nadalje nenemškim narodom odrekale vsako pravo! Ali ta nervoznost, s katero se nemški listi zaletajo v odprta vrata, napravlja skoro utis, kakor da se Nemci sami boje, da bi utegnili vendar priti drugače, nego kriče v svet.

Iz glasil, ki jih imamo pred seboj, sklepamo, da stranke desnice jako hladno sodijo o tem dogodku in da se ne udajejo nikakim iluzijam.

V tem pa soglašajo vsi, da je ta dogodek temeljito porušil vladino iluzijo, kakor

debelo tiskano v novinah? Vsakako je bilo nerodno. Trebalo je pazljivo čitati. Saj veste tudi sami, kakor sem Vam rekla, da deklica še vedno misli nanj!

»Še misli, gospa?« je odgovoril Evgen, grenko nasmehnivši se, »kako Vi to pravite, še misli? Mari ste se nadejali, da preneha misliti nanj, da spomin tega plemenitega mladeniča kedaj vrže iz svojega srca?«

»Prosim Vas, ko pa je mrtev!«
»Mrtev! Mrtev! Mrtev!« je zaječal Evgen, »da, po moji krivdi mrtev! Mlado srce mu je bilo vzkipele od rodoljubnega zanosa ter je drvil v smrtonosno nevarnost, a jaz ga nisem zaustavljala. Jaz, jaz sem kriv na njegovi smrti!«

»Prosim Vas, gospod Evgenij, pustite to jadikovanje; pomozite mi raje, da spravim hčer k zavesti! Čemu naj bi bili krivi, Vi? Sam si je kriv. Naj bi ne bil šel v boj! Pomagajte vendar, za Boga, saj vidite, kakó leži brez zavesti, blede! Bog, Bog! Hitro dajte kisa! Doktorja! Sedaj treba najprej pomagati živim, in potem še le zalovati za mrtvimi.«

(Pride še.)

»Ah, Vi, gospod Evgen«, je rekla deklica, privzdignivši glavo. »Dober dan! Da sem marljiva? Kaj naj delam? Čas teče počasi. Povejte mi, za Boga, ali bo kedaj konec tej strašni vojni? Zakaj se ljudje toliko tržejo in tepejo?«

»Bo konec, bo, ako Bog da!« je tolažil Evgen.

»Ako Bog da! hvala na taki tolažbi! Ali, ako Bog ne da? Ah, prosim, kaj pišejo novine?«

»Oprostite mi, gospica! Danes nisem še nič čital. Uh, glava mi še sedaj šumi. Od ranega jutra do mraka sem bil v uradu, niti jedel nisem ničesar, razun nekoliko zalagaja v pisarni. Trebalo je en batalijon odpraviti na Dravo. Sluga mi je donesl novino. Evo jo. Še je zvit. Vidite, da resnico govorim. Ali menil bi, da ne bo nič važnega.«

»Dajte, da vidim!« Lucija je vzela list, ga odprla in začela čitati. »Kako da ni nič važnega? Ne vidite-li na čelu lista te debele črke z bojišča! Vi ste slep človek!«

»Eh, Vam bje sree močnejše! Da vidimo! Čitati hočem.«

»Hvala lepa! Morem tudi sama. Bitka! — vidite li! Hud naskok z bajoneti! Naši trikrat odbiti — naskok, zmagali so!

Gorjé, Jezus!« je zakričala deklica, se prijel za srce in se zvrnila nezavestna v naslonjač.

»Kaj je, za Boga!« je priskočil Evgen prestrašen, zgrabil list, se vglobil vanj; zmečkavši ga se je udaril s pestjo v čelo in je zavleč, kakor da ga je zadelo tristo zastrupljenih strel:

»Vladimir! Moj Vladimir!«
V ta hip je prihitela gospa Klara. V trenutku je uganila ves prizor.

»Kaj je, gospod Petrovič?«
»Kaj je? Na-ite, čitajte! Vladimir, moj Vladimir, Lucijin Vladimir, mrtev, oh Bog, mrtev!«

»Vem. Ali za božjo voljo, kako ste mogli povedati to Luciji? Lucija! Moja Lucija! Ovesti se! Čuj! Mati ti je tu! Ne ališ nič. To je bilo nespretno, gospod Petrovič. Kako ste mogli — — — saj veste, da še na njega misli. Uh, kako ste mogli!«

»Nisem jaz! Nisem, milostiva gospa! Dal sem jej le novine! Niti sam nisem vedel. Kako bi tudi, ako bi bil slutil! Bog, Bog! Ne, ne, to ni mogoče! Moj Vladimir mrtev!«

»Kako ni mogoče, ko je njegovo ime

da so nemške stranke stranke reda in da so pripravljene jemati ozir na državni interes!

Neki list imenuje politiko Nemcev: politiko epilepsije. In res: le v napadu epilepsije morejo Nemci staviti tako nezmišelnih zahteve, kakor na pr. je ta, da treba kasirati vse šole čeških manjšin v pretežno nemških krajih! Ali ni ta zahteva v kričečem protislovju z dejstvom, da se isti Nemci hkratu krčevito drže teorije o posestnem stanju!! In vendar poreče sleherni otrok: če hočejo prvo, ne morejo hoteti drugega! Nemci pa zahtevajo vse ob enem: ohranitev posestnega stanja in spremembo istega. Je pač res, kar pravi »Politika«, da so Nemci, ki niso nikdar imeli preveč političnega zmisla, prišli že tako daleč, da je mej njimi starost popačena, mladost pa zanemarljiva! Zato zahtevajo nemogućnosti, ki so proti pameti in naravi. Bolj kričeče, nego se je zgodilo te dni, niso mogli dokazati svoje nesposobnosti za vladanje. — Nemštvo ni sposobno več za drugo politiko, nego za politiko epilepsije. Ta bolezen pa je — kakor znano — neozdravljiva.

V »Information« pišejo iz mladočeških krogov in hvalijo, da se Mladočehi, tudi najradikalnejši, tako lepo brzdajo in da ne store ničesar, kar bi moglo motiti proces, ki se je začel vršiti na nemški strani. Nemške vrste se sicer sklenejo še, ali na teh podlagah ne bo možno vzdržati parlamenta in postaviti ga bodo morali na drugo podlago, tako, da se bo razmerje sil v državi in nje narodnosti zrealilo tudi v parlamentu. Bivši državni poslanec in načelnik mladočeškega kluba, dr. Engel, je bil dober psiholog in je dobro poznal Nemce; in on je vsikdar, kadar so bili Čehi v težavah, govoril: »Le mirno. Prijatelji, Nemci nam že pomorejo iz stiske«. Zato je dobro, da slovanske stranke ohranjajo mirno kri in da ne motijo zdravilnega procesa!

Gibanje v Belgiji. Po sobotni seji belgijske zbornice sklenili so socijalistični poslanci, da bodo pozivali množico, naj v soboto in v nedeljo ne uprizarja demonstracij. Na shodu v ljudski hiši v soboto je posl. Destie pozival ljudstvo, naj zaprične akcijo še-le v prihodnjem tednu (t. j. danes) ter naj zaprične splošno stavko, ako se bo vlada posluževala sile. Vanderwelde je pozival množico, naj si ohrani hladno krv in naj posamično zapusti zborovanje.

O izgrelih v noči med petkom in soboto napravili so demonstranti barikade v več ulicah. Orožništvo je z orožjem naskočilo barikade. Ranjenih je bilo več ljudi, med njimi tudi socijalistični poslanec Debassat.

Ministrski svet, ki je v permanenci, je sklenil, da zaukaže streljati na množico, ako bi se do danes ne vpostavil red.

Tudi v drugih belgijskih industrijskih mestih je došlo do krvavih spopadov in je bilo baje v Houdeng-u tudi več mrtvih.

Tovarni porecelana v La Louviere je došlo pretilno pismo, da s pomočjo dinamita zleti v zrak, ako se delo takoj ne zaustavi. Vodstvo tovarne je pozvalo na to delavce, katerih je 1200, naj zapuste tovarno in je zaustavilo delo.

Bolj in bolj se širi ideja, da bi se z razpuščenjem zbornice rešila sedanja kriza. Kralj Leopold, liberalni in zmernejši klerikaleci so prijazni takemu kompromisu, s katerim bi bili zadovoljni tudi voditelji delavske stranke.

Včeraj je bil položaj v Bruslju nad vse kritičen. Pogled na mesto je obupen, povsod se poznajo znaki izgredov prejšnjih dni. Prodajalnice so po večini zaprte. Neštevilno uličnih svetilk ter šip na oknih stanovanj in izlozb je razbitih. Po nekaterih ulicah je celo odpravljen tlak, ker so demonstranti rabili kamenje za prirejanje barikad.

Po dnevu in po noči krožijo po mestu gruče demonstrantov, ki so pripravljene na vse. Posebno po noči je na ulicah zelo nevarno, ker se neprenehoma dogajajo spopadi med demonstranti in oboroženo silo. Po ulicah je vedno videti vozove, ki prevažajo ranjence. Dogaja se vse polno aretiranj: ta se pri aretiranjih dobivajo samokres in noži. Vsa okna morajo biti zaprta.

Včeraj je bil aretiran socijalistični poslanec Vanderwelde, a je bil potem kmalu izpuščen na svobodo.

Pred ljudsko hišo je imel Vanderwelde govor na množico, katero je pozival, naj bo mirna in jo je povabil, naj pride danes ob 8. uri zvečer na velik shod v predmestje Molonbeck. Ob zaključku govora je jeden del Vanderwelde-ju ploskal, drugi pa je upil: »Hočemo masševati žrtve! hočemo masševati ljudstvo!«

Sinoči je orožništvo v diru napadlo množico pred mestno hišo. Množica pa je orožništvo vsprejela z žvižganjem in se strelji iz samokresov.

V ulici Molenbeek je bila sinoči množica razgana s sabljami in bajoneti; bilo je več ranjenih.

V Rue (ulici) St. Cloud je množica poskušala včeraj napraviti barikado, a orožništvo je to nakano preprečilo.

V bolnišnici sta dva ranjena demonstranta umrla in je hotela množica udreti v bolnišnico, da bi ju odnesla. Došlo je orožništvo, ki pa je bilo od množice vsprejeto s strelji iz samokresov; slednjič pa se je redarstvu in orožništvu vendar posrečilo razgnati množico.

V Rue de l'Escalier bilo je na orožništvo izpuščenih kakih 20 streliv iz samokresov; orožništvo je odgovorilo se streljanjem ter ranilo dva demonstranta, jednega v trebuh in drugega v glavo. Tudi v Rue Potte je orožništvo, odgovarjaje na streljanje množice, ustrelilo dva demonstranta v glavo. Jeden orožnikov ustrelil je v glavo nekega moža, ki je gledal iz okna, tako, da je mož mrtev pal na ulico. Trdi se, da je mož prej streljal na orožnike. Demonstranti so hoteli mrtvo truplo odnesti v ljudsko hišo, a orožništvo jim je to preprečilo. Redarstvo je aretiralo mnogo demonstrantov.

V noči med soboto in nedeljo dogodilo se je več krvavih spopadov; demonstranti so se posluževali samokresov in vsakovrstnega drugega orožja. Tudi s streh in oken metali so kamenje, opeko, steklenice, in druge predmete na oboroženo silo. Število lahko ranjenih je ogromno; tudi je bilo več težko ranjenih in 4 do 5 mrtvih.

Socijalistični list »Le peuple« pozivlja ljudstvo, naj se o demonstracijah ne poslužuje nasilstva. — Socijalistično in naprednjaško časopisje pozivlje kralja, naj posreduje med vlado in ljudstvom.

Včeraj zjutraj so imeli načelniki delavskih sindikatov v ljudski hiši shod, na katerem so sklenili, da se danes proglasi splošni štrajk. — Govori se, da vsi rudarji pridejo v Bruselj.

V La Louviere so aretirali tajnika tamošnje socijalistične zveze, De Baren'a. Tjakaj je došel jeden polk pehote.

V Liegi je kakih 3000 demonstrantov krožilo po ulicah ter pobivalo šipe na oknih. Došlo je do spopadov med demonstranti in redarstvom ter so demonstranti streljali na redarje iz samokresov. Pred ljudsko hišo je bil velik shod, na katerem so se držali silno ostri govori.

V Charleroi so demonstranti vrgli bombo v prostore nekega katoliškega društva. Bomba je, razletevši se, napravila veliko škodo. — V Gandu so vojaški podčastniki vsklikali splošni volilni pravici v prilog.

Mirovna pogajanja v južni Afriki. Da se mirovna pogajanja res vrše med Angleži in Buri, ni več dvoma, ker temu dejstvu ne oporekajo več vesti niti od angležke, niti od burske strani. — Vsaki dvom pa mora biti izključen, ako odgovarja resnici vest, da so zastopniki transvaalske in oranjske republike v soboto zjutraj došli v Pretorijo, v glavni tabor angležke vojske. Na čelu zastopnikov burskih republik so Schalk Burgher, Alojzij Botha, Steijo, Lukas Meyer, Delarey, Dewet in drugi. Vse druge vesti pa, ki se širijo o mirovnih pogajanjih, posebno ona o že sklenjenem miru, so neosnovane. Tudi se ne ve še ničesar, da-li so se Buri in Angleži sploh že sporazumeli v kaki točki. Da sklep miru ni tako gotova stvar, kakor bi hoteli vedeti nekateri, dokazuje tudi to, da se angleška vlada jako intenzivno bavi z vprašanjem, kako bi si pridobila potrebnega denarja za nadaljevanje vojne. O tej stvari je baje tudi nastal spor v kabinetu, ker nekateri ministri so za to, da bi novih denarnih sredstev za nadaljevanje vojne pridobili s pomočjo novega davka, drugi pa so za to, da bi se v to svrhu najelo posojilo.

Tržaške vesti.

Celje. Z Dunaja smo prejeli in objavljamo: Slavno uradništvo! Izvolite v svojem cenjenem listu objaviti imena onih dijakov, ki so izrekli s svojim lastnočrtnim podpisom, da popolnoma soglašajo s priobčeno dijaško izjavo. Število njihovo pa bi se gotovo še podvojilo, da so podpisali vsi oni, ki se strinjajo žnjo, kajti mnogokateri ne bi videl rad — iz raznih zasebnih vzrokov — da njegovo ime pride v javnost. Lepo naše število je v

najboljši odgovor onim tovarišem, ki hočejo v članku »Slov. Naroda« od dne 10. t. m., naslovljenem »Iz vseučilišnih krogov«, natveziti slovenski javnosti, da je omenjena izjava le plod mladeniške nezrelosti dveh vseučilišnikov (kakor da se oni sami postavni, priletni in dozoreli možaki) in ki nas v svoji nebotični domišljavosti žalijo na nečuvnen način, češ, da jih je takih tovarišev (kakor smo mi) — sram! Nas se torej sramujemo, a ni jih sram, da ostajajo brez vsacega dokaza, ki bi izpodbil posamične točke naše izjave! Ne sramujemo se, da jim je vsa argumentacija: v zafrikaacijah! Mari pomenja to duševno superijoriteto?!

Slednjič pozivljamo one tovariše, ki soglašajo z omenjenim dopisom v »Sl. Narodu«, naj tudi oni lojalno priobčijo svoja imena v slovenskih listih! In javnost naj bo sodila, da-li je naša izjava res le zgolj »klobasarija« dveh vseučilišnikov, ali pa ni morda vendar izrazit pojav volje **narodno-mislečega dijaštva**??!

Pravniki: Abram, Avsec, Deliček, Ferjančič, Gregore, Jaške, Klobučič, Kos, Koševina, Kraigher, Lajnič, Lajovic, Novak, Persoglio, Preindl, Sedlar, Sernee, Steška, Srebre, Sušec, Šter, Šubert, Vočopivec, Založnik, Zink, Zupančič Evgen, Žerjav.

Filozofi: Braško, Dolar, Hočevnar Kuns, Kalan, Klešnik, Koderman, Mencej, Omerza, Pušenjak, Rožman, Skrbinašek, Šlebingar, Tiller P., Vazzaz, Volavšek, Zupanič.

Medicineci: Drgane, Heric, Klasine, Kobal Rudolf, Kraigher AL, Spindler.

Agronom: Lah in akademična slikarja: Tratnik in Žabota.

Novi škof tržaški. Rraška »Politik« pritrja popolnoma našemu stališču, ki smo je zavzemali pred imenovanjem novega škofa ter citira tudi našo izjavo, da se celó Kitajcem pošiljajo škofje-misijonarji, ki so vešči kitajskemu jeziku in poznajo kitajske običaje. Toliko vsaj smemo zahtevati tudi mi Slovenci. Navedši to izjavo našo pripominja »Politik«:

»Odločitev je prišla, le da treba stališče slovenskega lista (»Edinosti«) popraviti v toliko, da je tu sv. Stolica težko postopala iz lastne inicijative, ampak je morala imenovati prelata, ki je bil bil prezentiran od avstrijske vlade.«

Kaj dene to — vsklika »Politik« —, ako se škof v pretežno slovanski škofiji ne more direktno sporazumevati se svojimi dijeci? Kaj dene to, da Slovane odpravijo s — tolmačem v osebi kakega pomožnega škofa?!

Potem omenja praški list gonjo, ki se je uvela izlasti v Istri proti slovenskemu bogoslužju. Govoré izlasti o dogodkih v Rimanjih, zaključuje: »Hkratu je bilo sporočeno, da je tržaški kapitularni vikar priredil poskus za postopanje z Rimanjci, kar da isti še pripadajo k tržaški škofiji in je Rimanjem hotel diktirati latinski cerkveni jezik.

Očividno je, da tu ne gre toliko za akcijo cerkve, nego za pojav protislovenske sméri, vladajoče sedaj ob Adriji. V isti čas, ko je skoro izključno slovanska Dalmacija dobila nemškega namestnika, ki se še le pozneje »hoče priučiti hrvatskemu jeziku«, so dobili Slovani škofije tržaško-koperske nemškega škofa, ki je popolnoma nevešč njegovemu jeziku in ki hoče s pomočjo tolmača občeovati žajimi. To so vendar jako razločna znamenja časa.«

Iz tabora naših reformatorjev. Tisti glasoviti mož in »zgodovinar«, ki si je nadel kakor glavno nalogo svojega življenja, da iz cerkev vsaga našega Primorja iztisne zadajo sled našega jezika, se nahaja v uradništvu — »Piccolom«!! Ako to dejstvo vsprejemo z drugim dejstvom, z dejstvom namreč, da se po receptu tega moža v škofiji poreško-puljski že davno tudi faktično postopa, potem prihajamo do logičnega zaključka, da imajo tržaški Čifuti važno, odločilno besedo v stvarih katoliške cerkve v našem Primorju!!

Pa tudi v naši tržaško-koperski škofiji bi hoteli reformatorji delati po receptu moža v uradništvu »Piccolom«, odkar je njeno upravo prevzel naš dober in milostljivi prijatelj mons. Petronio. Od tistega trenutka je »Piccolo« postal glasilo tržaškega ordinarijata! Kdo na tem ordinarijatu se ozira več na naše narodno pravo, na naše cerkvene svetinje, na prošnje in proteste našega ljudstva, ampak neizprosno gredo za tem, da tudi v cerkvah te škofije nastanejo

tisti obupni odnošaji, ki že vladajo v škofiji poreško-puljski! Ali jedna škofija v Primorju je, katere poglavarji se absolutno nočejo ukloniti diktatom moža v uradništvu »Piccolom«!! To je škofija krška! Zato priporoča glasilo tržaških Židov, naj se zaprične najostrejša borba proti staroslovenskemu bogoslužju v tej škofiji! To bogoslužje da se mora nadomestiti z latinščino, ker to da je jedini cerkveni jezik in tako da zahteva tudi korist katoliške cerkve!

Znano je, kakova je odgoja italijanske mladine v konviktu v Kopru. O tem navaja »Naša Sloga« klasičen izgle. V rečenem konviktu v Kopru se je nahajal kakor prefekt neki bogoslovec, spadajoči v škofijo poreško-puljsko, ki je zlagal tako glasovite irredentovske pesmi, da bi bil vsakdo drugi radi tega nemudoma iztiran iz semenišča; nu, njemu se je dogodilo le to, da so mu odegnili štipendij, katerega mu pa prevzvišeni v Poreču prav gotovo izposluje zopet! To bo tudi popolnoma v redu, kajti, čemu bi iztiravala mladeniča, ki bolj ljubi Italijo, nego li Avstrijo, ki mu daje štipendij?! Sedaj je irredentizem v modi tudi med italijanskimi svečeniki! In če bi ne odgajali takih, moglo bi jih nekega lepega dne naenkrat zmanjkati, kar bi vsakako bilo na veliko škodo vere in cerkve...!

Ali morda vendar ne?!

Drobne vesti. Velika nesreča. Sinoči nekoliko po 7. uri igral se je 13 l. Mihael Cergolj iz ulice Molin a vento s svojimi tovariši na zemljišču Štolfa, ki je blizu te ulice. Ko je deček stopil na kup škrl, ki pokrivajo neki vodnjak, se je jedna istih zmajala in zdrnila v vodnjak ter povlekla za seboj tudi Cergolja. Drugi dečki, ki so videli to nesrečo, stekli so takoj na bližnjo postajo gasilcev po pomoč. Došli gasilci so res kmalu izveleki dečkovo truplo iz vodnjaka, a deček je bil že mrtev.

Krvav pretep v Lonjerju. 28-letni težak Tomaž Semenič sprl se je včeraj pred društveno krčmo v Lonjerju z nekim drugim 50-letnim možem. Slednji je potegnil krivec in Semeniča žnjim grozno porezal po trebuhu in drugih delih telesa. Zdravnik, došel z zdravniške postaje, dal je ranjencu prvo pomoč ter ga spremil v bolnišnico. Ranjenca so prepeljali v bolnišnico v nekem košu.

Dražbe premičnin. V torek, dne 15. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled auredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica dell' Ospitale 10, hišna oprava; Škorklja 203 in ulica S. Francesco 2, obleke; ulica Acquedotto 23, hišna oprava; ulica Kandler 2a, hišna oprava; ulica S. Nicolò 21, hišna oprava; ulica dello Scoglio, ogle-dalo, kip in geografska krogla; Škedenj 234, hišna oprava; ulica Ponziana 26, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplinar ob 7. uri zjutraj 11.6 ob 2 uri popoldne 21.3 C.° — Tlakovat ob 7. uri zjutraj 761.9 — Danes plima ob 10.46 predp. in ob 5.45 pop.; oseka ob 6.55 predpoludne in ob 5.45 popoldne.

Društvene vesti.

»Lepa Vida« v Barkovljah. Na željo, izraženo od več strani, posebno pa domačinov, sklenil je dramatični odsek pevskega društva »Adrija«, da priredi v nedeljo dne 27. t. m. II. predstavo »Lepa Vida«. Toliko na znanje slavnemu slov. občinstvu.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo 20. t. m. ob 5. uri popoldne. Razven obnega zbor bo tudi domača zabava s petjem in igro. Vabimo slavno občinstvo, naj se udeleži v obilnem številu našega obnega zbora. Osobito pa prosimo slovensko ženstvo, naj pač nijedna ne izostane, kajti vsaka zavedna žena pač ve, da je nje sveta dolžnost, da se zanima za stanje in napredek naše prekristne družbe sv. Cirila in Metodija.

Obletnico slavnosti razvitja društvene zastave bo obhajalo pevsko društvo »Kolo« dne 20. julija t. l. in sicer z veselico na šolskem vrtu pri sv. Jakobu.

Toliko na znanje bratskim društvom.

Odbor.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu opozarja sl. občinstvo, da priredi drugo nedeljo v maju veliko vrtno veselico z jako bogatim in ve-

lezanimivim programom. Natančneje razpored priobčimo pravočasno, a druga društva prosimo, da blagohotno upoštevajo to našo veselico ter da pridejo vsa tja, da položijo dar dom na altar!

Telovadno društvo »Tržaški Sokol« vabi brate telovadce, naj pridejo jutri, v torek dne 15. t. m., na skupne proste vaje po godbi.

Do dne 4. maja t. l. je le še malo časa; ako hoče »Sokol« častno rešiti svojo nalogo v telovadbi, so telovadci naprošeni, da redno zahajajo k vajah. Na one, ki bi začeli prihajati pozneje, se ne bo oziralo. Na zdar!

Vesti iz ostale Primorske.

× **6400 kron državne podpore** je e. kr. ministerstvo za poljedelstvo na Dunaju dovolilo novoustanovljeni mlekarni v Hrušici (pri Podgradu v Istri), katero vodi prezaslužni naš dekan Anton Rogač. Ta podpora se mlekarji izplača na sledeči način: takoj 2000 kron, leta 1903 zopet 2000 kron, potem pa od leta 1903 do vključno 1906 vsako leto po 600 kron. S zidanjem stavbe za mlekarno se prične takoj, čim dospo potrebni načrti.

× **Davčno breme.** Iz Istre nam pišejo dne 12. aprila 1902.: Je pač vedno križ z našimi davki! Pa ni le svota davkov, ki tišči kmeta in mu dela skrb, da nima skoro niti ene mirne ure. Človek bi res skoraj moral odložiti vsa druga opravila svojega poklica ter baviti se samo z informacijami, pojasnili in poročili, ki jih zahtevajo davčne oblasti od nas davkoplačevalcev. Po našem skromnem menjenju ne bi bile sploh nič potrebne one dolgovne kolone z vprašanji, kako je davčni zavezanec izračunal ta ali oni napovedani dohodek, ko si davčna oblast tudi že brez nas izračunava istega tako, kakor sama hoče! Saj navadno ne pomagajo nič vsa naša pojasnila, vsi naši rekurzi! Toliko dohodkov imaš, pa plačaj! Čemu torej še nadlegovati, provzročati nam nepotrebnih sitosti, pota, zgubo mnogega časa, pisarije in troške, med temi tudi za poštnine, katere moramo mi davkoplačevalci, itak že preobremenjeni s plačili, dostikrat po večkrat plačevati za eno in isto stvar, da ustrežamo zgornjenim zahtevkom, celo v izogib globe! Da, ako so že uvelj tak poizvedovanja, naj bi pa vsaj tudi preskrbeli, da bi se taki spisi, ki se tičejo davkov, pošiljali oblastim kakor uradne stvari, proste poštnine, oziroma, da bi jih tudi davkoplačevalci prejeli brez poštnih pristojbin!

Davkoplačevalci.

× **Zopet eden!** Te dni jo je odkuril iz Opatije »šornalist« Bremer, urednik lista »Tagblatt« za Reko in Opatijo. Na Reki je bil mož se svojim listom tako priljubljen, da so ga pustne dni poštno — nabili. V Opatiji pa si je utrlj simpatije s tem, da je v par člankih branil — Krstića. No, kupčija je šla menda še precej slabo, kajti misliti je začel, kako bi jo odkuril! S primerno potnino seveda! V to se je poslužil starega in probatnega sredstva. Govoril je o novi »gründung«, o novem listu, ki naj bi se imenoval »Adrijo«. V to pa treba seveda denarja. In glejte, res se je našlo ljudi, ki so se seli na to staro limanico. Po dve sto in tudi več so mu dali nekateri. Ko je bila zbrana primerna svotica, pa je mož frknil, nekateri pravijo v Ameriko, drugi pa menijo, da se je ustavil bližje, v svoji ljubljeni Velikonemčiji. Pa naj bo kakor hoče: ali v Ameriko, ali v Nemčijo, onim, ki so mu seli na limanico, ostanejo — dolgi nosovi.

Vesti iz Kranjske.

* **Filharmonična družba v Ljubljani**, ki je najstarejša glasbeno društvo v Avstriji, obhaja letos svojo 200 letnico. To je jubilej, ki ga more le malo društev na svetu praznovati.

Svojo 200-letnico bo praznovala filharmonično društvo dne 16., 17. in 19. maja z velikimi koncertnimi prireditvami.

* **Poštni urad v Prestranku** je s 1. aprilom prenešel v Slavino, da si se je — kakor trdi »Slov. Narod« — petero vasi oglasilo na pošto direkcijski za to, da bi poštai urad ostal v Prestranku.

Vesti iz Štajerske.

— Celje. »Domovina« piše: Slepi, odprite oči in spregledite vendar, kaj pomenjate.

Celje ni bilo in nikdar ne bo nemško mesto! Celjsko okr. glavarstvo šteje 190.000 Slovencev in le 6000 takozvanih Nemcev, ki pa so po večini iz Spodnjega Štajerja in Kranjske in jih večina od teh le za silo lomi nemško. Le ven z gimnazijem iz Celje — le ven s kakimi 60—80.000 kronami, saj ima Celje še premalo konkurzov, samo da se svet slepi, da je Celje nemško mesto, nemška posest! Ekscelencia dr. Körber, pošljite vendar doli svojega zaupnika, naj pregleda in vam sporoči, kako nemško mesto je Celje! Teh par hujšakačev menda vendar še uženete in storite konec terorizmu, ki tlači k tlom vso trgovino in obrt v Celju. Kaka mizerija vlada v teh krogih, vidi se iz propasti obilice trgovin. In še več se sliši, ako ima človek priliko občevati s trgovci in obrtniki. Beračija, sama beračija, kamor pogledaš! Ako ne pride kmalu od pomoči in se ne stori konec hujškanju ljudi, ki nimajo nič izgubiti, postane Celje brlog revščine in bede — in kdo bo nosil krivdo?!

— **Ptujski Nemci so si v lasih** in slavni pek in župan Ornik ima sedaj vse polne roke posla, da se brani pred napadi bratcev mu v imenu Bismarckovem, ki mu očitajo slabo gospodarstvo z mestnim premoženjem. Konflikt se je tako poostiril, da hočejo sedaj to gospodarstvo dati preiskati. Izlasti gre upravi župana Ornika do kože občinski svetovalec Fürst, ki je spisal posebno knjižico v ta namen. Ubogi slovenski Bismarckovec Ornik, tudi on mora — ob vseh zaslugah za velikonemško idejo — okusiti nemškutarako hvaležnost in utegne se uresničiti na njem veklik: Sic transit gloria mundi!!

— **Patent narodnega obrtnika.** Znani celjski rodoljub, ključarski mojster g. Ivan Rebek, je izumil pred dobrim letom jako praktično in z uspehom preizkušeno strelno pripravo za streljanje zoper točo. S številom 7521 je podelilo ministerstvo izumitelju na njegovo pripravo patent. Rebekovi strelni aparati prekušajo tako glede konstrukcije, kakor cene, vse dosedanje nemških mojstrov. Ceniki so pri izumitelju na razpolago.

Vesti iz Koroške.

+ **Koroška šteje** po zadnjem ljudskem štetju 90.497 Slovencev, 196 Čehov in 260.971 Nemcev. Znano pa je, da niso šteli Slovencev in Nemcev, marveč po — »občevalnem jeziku«. In kako so šteli, je znano dosti. — Zato zgornje številke nikakor ne podajajo podobe pravega razmerja narodnostij. Leta 1890, so našli 254.652 Nemcev, 101.050 Slovencev in 158 Čehov.

Razne vesti.

Proslava sv. Cirila in Metodija v Rusiji.

Sv. sinod je izdal v pogledu proslave sv. Cirila in Metodija te dni posebno odredbo, s katero se odrejuje, da je v bodoče v vseh ruskih duhovnih zavodih praznovati dne 11. maja vsako leto kakor praznik v spomin sv. Cirila in Metodija, slovanskih apostolov. Uvedenje tega praznika je bilo vsprejeto v Rusiji z velikim navdušenjem.

Najstarejši človek na svetu je baje 130-letni Noah Rahy, ki živi v neki ubožnici blizu Novega Braunškevega. Leto sem mu sicer močno propadajo telesne sile, ali volja mu je še vedno krepka. Noah je slep, ima pa izborni spomin.

Loterijske številke, izžrebane dne 12. aprila:

Dunaj	26	6	19	18	1
Gradec	78	18	86	83	48

Gospodarstvo.

Nekoliko praktičnih črtic o trgovstvu. (Dalje.)

Da ne postanem preveč obširen, naj pripomnim v tem pogledu le še to, da določila ali vpisane cene, stavljene na fakturah, ki se ne strinjajo s poprej sklenjeno kupčijo ali pogodbo, niso veljavna, čeprav bi jih prejema račun ne opazil takoj in jim oporekal, ali če bi jih prezrl, kajti molčanje stranke se še ne more smatrati kakor privoljenje v iste.

Tudi najprevidnejšega trgovca morejo doleteti nepredvidne in tudi neizogibne prevare in pogreški, seveda se jih pri starejših, izkušenejših in zato tudi previdnejših ne pripetuje toliko, kakor pri mlajših. Zato pa je pač neovrtna resnica, da, kakor je za trgovca dobra in potrebna šolska izobražba,

teorija, je vendar največje važnosti praktična šola. Najboljši učitelj trgovcu je in ostane v prvi vrsti dobra praksa in velika izkušnja. Take praktično prebolele izkušnje so: otroške bolezn!

Pri osebno predanih naročilih trgovskim potovalec naj si pusti kupec-trgovca vsikdar vročiti pismeno potrdilo in, če je le možno, naj si obdrži tudi nekaj vzorca!

Dogajajo se najrazličnejši slučajji. Dogaja se, da je naročnik pozabil upoštevati važnost pregovora »Čas je zlato« in ne določa nikakega roka, do kedar je izvršiti naročilo, oziroma doposlati blago. Tako n. pr. o naročevanju strojev, strojni delov, železnih in papirnih izdelkov, raznih v tehnično stroko spadajočih stvari itd. Neredko nastajajo vsled tega — ker se niso stavili taki navidezno malenkostni pogoji — zamudne škode, a naročnik je prisiljen čakati na izvršenje naročila, z bok česar trpi škodo. Zato je važno, da se o naročevanju pikdar ne pozabi postaviti pogoje za točno izvršitev in spolnjevanje ter določiti tudi primerno svoto denarja kakor penale za slučaj, da odposiljatelj ni spolnil določenih pogojev.

(Zvršetek pride.)

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laškitrg v Ljubljani. Poroča se nam, da se je ustanovitev te za narodnogospodarsko emancipacijo slovenskega Štajerja velevažne delniške družbe zavlekla doslej le zaradi tega, ker naprošeni veščaki niso izdelali pravočasno potrebnega cenitvenega operata. Sedaj je pa ta operat došel in valed tega je »Ljubljanska kreditna banka« kakor koncesionarka nemudoma predložila vladi družbina pravila v potrjenje. Nadejati se je vsled tega, da bo mogoče ustanoviti občni zbor delničarjev sklicati že tekom majnika meseca in da potem družba prične delovati že s 1. junijem t. l. Vsekakor je ustanovitve družbe za jamčena, ker so podpisane vse delnice. Toliko v pojasnilo in pomirjenje zadetim krogom.

Brzjavna poročila.

Avstro-ogrška eskadra v Italiji.

DUNAJ 13. (B) Glasom brzjavne vesti je eskadra dospela v Tarent.

TARENT 14. (B) Avstro-ogrška eskadra je priplula jutraj po plovnem kanalu v »Mare piccolo«; temu prizoru je prisostvovala ogromna množica ljudstva. Vojaške glazbe so svirale avstrijsko in italijansko himno.

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in Ogersko.

DUNAJ 13. (B) Med večerajšnjimi in današnjimi konferencami v Budimpešti ministrskih predsednikov Körberja in Szélla sta se porazgovorila o vsem materijalu gospodarske nagodbe v vseh nje podrobnostih. Tarifna komisija se sestane čim prej v tretje čitanje carinskega tarifa. Med tem stopijo v dogovore resortni ministri na podlagi vspehov današnjih posvetovanj.

DUNAJ 13. (B) Ministerski predsednik dr. Körber pride jutri v ponedeljek ob 12. uri in pol iz Budimpešte zopet na Dunaj.

Mirovna pogajanja v južni Afriki.

UTRECHT 13. (B) Reuterjeva pisarna javlja: Dr. Leyds je izjavil, da je vest nekega edinburgskega lista o formuliranju mirovnih pogojev od strani nekega burskega odposlanca na Holandskem, popolnoma neosnovana. Tudi burski odposlanci v Haagu izjavljajo, da je ta vest izmisljena, ker oni niso formulirali dosedaj nikakih mirovnih pogojev.

BRUSELJ 14. (B) Včerajšnji dan je potekel mirno. V bližini ljudske hiše se je proti 8 1/2 zvečer pričelo gibanje; redarstvo in orožništvo pa je kmalu razgnalo zbirajoče se demonstrante. Nekaj oseb, ki se niso hoteli odstraniti, je bilo aretiranih.

Nemiri v Belgiji.

BRUSELJ 14. (B) V ulicah blizu ljudske hiše došlo je pozno zvečer do spopadov z redarstvom, o čemer je bilo ranjenih 5 oseb, med temi jedna smrtno. Izvršilo se je mnogo aretiranj.

Uvoz in izvoz Francije.

PARIS 14. (B) Glasom oficijelnih izkazov znašal je uvoz v prvih 3 mesecih letošnjega leta 1.290.900.000 frankov, nasproti 1.217.766.000 frankov iste perijode lanskega leta; izvoz pa je znašal v tem času 1.046.747.000 frankov, nasproti 942.438.000 frankov lanskega leta.

Gibanje na Balkanu.

CARIGRAD 12. (B.) V Makedoniji je bilo do sedaj sedem ustaških čet deloma razpršenih deloma uničenih po turških vojaki.

Poročila iz pokrajin javljajo, da se Mohamedane boje izbruha svete vojne ter se prijavljajo kakor dobrovoljci v vojsko.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 14. (B.) Minister za kolonije Chamberlain je bil včeraj po avdienci povabljen od kralja na obed. Vsega skupaj je bil Chamberlain dve uri pri kralju. Tekom dneva so bile depeše kolonijalnega urada opetovano odposlane ministerskemu predsedniku Salisburyju v Hatfield.

Vozni red železnične proge Trst-Buje:

Odhod iz Trsta-Sv.-Andrej 9.50 pdp. in 7.10 zv., dohod v Zg. Žavlj ob 10.15 predp. in 7.34 zv., v Sp. Žavlj 10.21 predp. in 7.39 zv., v Milje S. 10.28 predp. in 7.45 zv., Škofije S. 10.40 predp. in 7.56 zv., v Dekani 10.50 predp. in 8.05 zv., v Koper 11.09 predp. in 8.20 zv., v Smedele 11.15 predp. in 8.25 zv., v Izolo 11.30 predp. in 8.40 zv., v Strunjan 11.47 predp. in 8.57 zv., v Sv. Lucijo 12.02 predp. in 9.11 zv., Sv. Jernej 12.07 pop. in 9.16 zv., v Sicijole 12.20 pop. in 9.28 zv., v Salvore S. 12.40 pop. in 9.47 zv., v Markovae S. 12.54 pop. in 10.00 zv., v Kaldanjo S. 1.00 pp. in 10.06 zv., v Buje 1.15 pop. in 10.20 zv.

Odhod iz Buj 5.05 v jutro in 3.00 pop., iz Kaldanje S. 5.19 zj. in 3.13 pop., iz Markovae S. 5.25 zj. in 3.19 pop., iz Salvore S. 5.37 zj. in 3.31 pop., iz Sicijole 5.56 zj. in 3.48 pop., iz Sv. Jerneja 6.05 zj. in 3.57 pop., iz Sv. Lucije 6.12 zj. in 4.02 pop., iz Strunjana 6.25 zj. in 4.15 pop., iz Izole 6.47 zj. in 4.34 pop., iz Smedele S. 7.01 zj. in 4.47 pop., iz Kopra 7.14 zj. in 4.57 pop., iz Dekani 7.31 zj. in 5.14 pop., iz Škofije S. 7.43 zj. in 5.25 pop., iz Milj S. 7.54 zj. in 5.35 pop., iz Sp. Žavlj 8.02 zj. in 5.43 pop., iz Zgornjih Žavlj 8.07 zj. in 5.48 pop. Dohod v Trst 8.30 in 6.10 zv.

Velikanska rastava pohištva in tapečarij. Izvenredno ugodne cene. **VILJEM DALLA TORRE** v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.) Moje pohištvo donesemrečo. —

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
TOVARNA: Via Tesa, vogel
Via Limitanea
ZALOGE: Piazza Rosarie št. 2 (šolsko poslopje) in Via Ribergo št. 21
Telefon št. 670.
Veliki tebo: tapečarij, zrcal in slik. Izvrstje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Gene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na pa obrod ait železnico franko.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovar v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurence nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedilo; za večkratno insercijo pa se cena primerno znižuje. Člasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Per'auc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih likerjev in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1.
priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sta shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladničarna.
Kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Pekarna in sladničarna Jakob Jellen
v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat na dan svež kruh in velik izbor sladčic. Sprejema v pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Zaloge moke iz prvih egerskih mlinov.

Konrad Jacopich trgovec z jedilnim blagom v Trstu,
Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, navadnega in najfinjšega olja, najfinjše testenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Ceniki franco.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23.
Prodaja vina na sodih in buteljkah. Fine pašne in desertne vina na debelo in drobno, franco na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Veturini ima v zalogi v veliki zbirki pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljše izdelke. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime, palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbrica št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo del Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke priporoča posebno za binkošne praznike in birno; obleke za moške od gld. 6.50 do 24, za dečke od gld. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gld. 3 do 8, suknene hlače od gld. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gld. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gld. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gld. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlojdeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korlinu od gld. 1.30 do 2.
Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Tvrška Schivitz & Ci v Trstu

inženjerja Živica se priporočajo svojim rojakom. Prodaja stroje in orodje za kmetijstvo in obrtništvo in vse dotične predmete najboljše sestave in izdelave po najnižjih cenah. Posebno priporočajo svoje neprenehljive stiskalnice za grozdje, tropine in sadje, svoje dobro znane škropilnice proti peronospori in drugim sadnim boleznim in mrčesom, brentače „Emerje“, lagleje in trdnje od lesenih in železnih. Izdeluje načrte in tudi izvršuje dela vodovodov, vodnjakov, cest, mlinov in drugih industrijskih podvz. Popravlja tudi stroje.

Bogata njena zaloga in pisarna nahaja se na vogal ulice Ghega in Trgovinske ulice.

Lahoni nas bojkotirajo
Nemci Nemce podpirajo
Slovani mi trpimo.

Išče se za nekaj ur popolden deklica, ki bi nosila otroka na sprehod. — Naslov povč uprava „EDINOSTI“.

Obrtnijsko in konsumno društvo v Škedenju
vknjižena zadruga z neomejeno zavezo
priredi
v nedeljo, dne 27. marca 1902.
od 9.-11. uri dopoldne

redni občni zbor

z sledečim dnevnim redom:

1. Polaganje računa za leto 1901.
2. Razni nasveti in pogovori.

V Škedenju dne 12. aprila 1902.

Odbor.

Pisarja - vežbenika

sprejme pisarna dr. Gregorina
in dr. Slavika.

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanja p. n. občinstvu, da je prevzel slavno-znani zastop

mestne pivovarne v Budjejevicah

(Češko, ustanovljena 1795.)

in da se nahaja zaloga piva v ulici Molino piccolo št. 6. ter da toči pivo iz te pivovarne v svojem lastnem restavrantu v Barkovljah. Vseled svojih posebnih lastnosti, čistosti in vzdrževanju, prekuša to pivo znatno plzensko.

Pivo iz mestne pivovarne v Budjejevicah

je opravičeno priznavati si prvo mesto med vsemi češkimi pivami.

Pričakuje cenjenih naročb, bodi na sodčke, bodi steklenice, beleži se

z odličnim spoštovanjem

Th. Kondr.

Telefon 1514.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

DELAVNICA

za pozlačevanje in dekoracije

Sprejema vse v to stroko spadajoče poprave, toliko za cerkve kolikor za zasebnike. Velika in izbrana zaloga latev za okvirje in drugih predmetov po zelo nizkih cenah.

Odlikovan z dvema zlatimi in bro-nastimi kolajnami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angleškem in francoskem vzorcu izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via della Stazione 1366 — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kcvčkov, za-bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

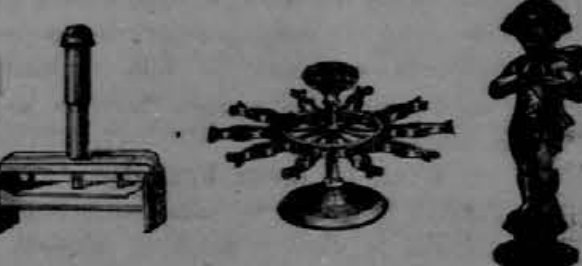
Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

FONOGRAFI - GRAFOFONI

PRIREJENI CILINDRI
za koncerte
(najboljši na svetu)
tudi na plačevanje
v obrokih.

PEČATI, PEČATNI ROČI
umetno izdelani pečati,
v velikem izboru

Velik izbor najnovejših električnih predmetov kakor: Žepne svetilnice za zdravnike in fotografe, naprsne igle itd.

Velika higijenična novost: **ELASTIČNI TAPETI** (za čiščenje obuvala) izgotovljeni v močni jekleni žici, uvedeni v prvih bolnišnicah, zavodih prodajalnicah itd. itd.

Pomnoževalni stroj: „**OPTIKUS**“ (popolnši sapirograf) Kr 28.— v velikosti 22 x 33 cm.

Ivan Angeli

ulica Canale 5

zraven cerkve sv. Antona novega

je edini tovarnar čopičev vseh vrst in ščetk, nahajajoč se na tržaškem trgu ter zamore konkurirati z vsakomur.

VELIK IZBOR velikih ščetk od grive ali korenk tudi malb. Angleške ščetke za čistiti obuvala, neprelomljivi ameriški glavniki, angleške ščetke za zobovje čistiti, sperjalitete za parfumiranje angleškega in domačega izdelka vse po jako znižanih cenah.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti giedališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Gostilna „Al Transwaal“.

prej „Andeo Gobbo“ Via dello Scoglio.
(nasproti Drejevi pivovarni)

Podpisani priporočajo I. vrste istrska, vipavska in dalmatinska vina, refosk, kraški teran, Opolo, prosekar, nadalje Dreherjevo pivo, Plzensko in Spaten v buteljkah.

Domača kuhinja vedno pripravljena. Krogličice. Svojim rojakom se toplo priporoča

Fran Benčič, krčmar.

Dve stanovanji

se oddasti, eno s 2 sobami in kuhinjo (samo za poletni čas) in drugo s 4 sobami in kuhinjo. Vsakemu stanovanju se dodá tudi kos vrta.

Ponudba: Ivan Suban St. Ivan 476.

Posojila

proti povračilu v 7 in pol letih vdobé c. kr. častništva, vladni, mestni in železniški uradniki ter vdobé kakor tu in uradu ki, podjetij in privatni uradniki, ki so nile kakoga penzijskega zaklata.

Posojila se dajejo proti varščini na nepremičnine, urednostne listine, renté, vžitke, zavarovalne police itd.

Obratit. se na **Hinko Giberti**, ul. Canale 7, I.

Odlikovani grafični zavod E. Freisinger

tvrdke

Avogadro & Altarass

Trst. - Corso št. 2.

Pečati za numeriranje in paginiranje.
Graviranja.

Stroj za ljuknjanje kolkov itd.

Trakovi, barvane pečatne blazine in pripadki za pisalne stroje.

Specialiteta napisane plošče in črke od kositra, bronu, emajlovanega ali izbočenega železa.

HELIOGRAFIČEN PAPIR

pozitiven ali negativen za reprodukcije s pomočjo svetlobe.

MEHANIČNA DELAVNICA

za popraviljanje in čiščenje pisalnih strojev vseh vrst.

Najboljši in najpopolniji pisalni stroj, z 10 letnim jamstvom.

THE AUTOMATIC CYCLOSTYLE.

Najpopolniji stroj za pomnoževanje.

